

הוצאת תבונות מכללת הרצוג

ב"ה

גליון זה ציון הוא לזכרו של תלמיד חכם רב פעלים, איש תורה ודעת ונעים הליכות, ר' ברוך ברמן ז"ל, שעלה מרוסיה והגיע לשיבת הר-עציון, למד ולימד בה ועמד בראש בית המדרש לעולי ברה"מ שבישיבה. ר' ברוך נהרג בתאונת דרכים ביום ט"ז באדר א' תשנ"ב. בגליון זיכרון זה רואים אור לראשונה שלושה ממאמריו של ר' ברוך שעניינם עיון במקרא, וכן מאמריהם של מי שהכירוהו ושהו עמו באוהלה של תורה. בפתח החוברת דברי הספד שנשא הרב יהודה עמיטל, ראש ישיבת הר-עציון, ביום השלושים למותו. מאמרו הראשון של ברוך, 'בעל החלומות', עוסק בחלום פרעה ובמדיניות יוסף, תוך שהוא נושא ונותן בחלומות בכלל ובפתרונם. מאמר זה הוגש למערכת בידי ברוך, וימים ספורים לפני מותו הגיש נוסח אחרון שלו. מתוך עיזבונו המגוון בתוכנו, מובאים פה שני מאמרים שעיקרם בענייני מקרא, ויש בהם כדי לשקף את האיש, את דרכו ואת תורתו - שירה, ברכה, עמל וחלומות. המאמר 'כתבו לכם את השירה הזאת' עוסק בהיבטים הפוליטיים של התורה, ובמאמר 'ברכה וקללה בספר איוב' ניתוח מקורי של מחלוקת איוב ורעיו ומענהו של הקב"ה. שני מאמרים אלו לא הגיעו לידי שלמות וגמר, וכאמור לא הוגשו לנו בידי מחברם. עריכתם נעשתה בדחילו ורחימו. בדחילו - בשל היות המחבר בעולם שכולו טוב, ואין אפשרות לדון עמו בדברים. וברחימו - לאיש שכל כולו קצן אהבה, ובאהבה היה עיקר שיחו ושיגו. אנו תקווה שלא גילינו פנים בדבריו שלא ככוונת אומרים. בהמשך הגיליון מאמרו של י" שביב הדן בהבדל שבין העולם שקודם המבול לעולם שאחריו ובהבנת ההבטחה לאי-הישנות המבול. מאמרו המקיף של י" מדן עוסק בחטאו של דוד בבת-שבע ובאוריה. המחבר מעיין במהות החטא ובשיפוט הנבואי, תוך הצגת עקרונותיו המתודולוגיים בדבר היחס בין כתובים מקבילים במקרא ובדבר היחס בין פשט הכתובים ובין פרשנותם בדברי חז"ל. המחבר מבקר שיטות אחרות בלימוד המקרא, שדרכיהן שונות באופן מהותי מן הדרך הנראית לו. א' בזק משווה את מגילת רות וספר איוב, ומוצא נקודות רבות של הקבלה בין הספרים, במיוחד בין נעמי ובין איוב. על רקע ההשוואה בולט ההבדל: ישועה אלוהית חסרת פשר אנושי בספר איוב, לעומת השפעת האדם הפועל בדרך החסד הניכרת במגילת רות.

המערכת